

Audio kázeň

Čím žijeme? Informáciami, ktoré prichádzajú? Svojimi pocitmi, ktoré vyvolá ich vstrebávanie? Spočíva pravda vo vonkajších faktoch alebo vo vlastnom prežívaní a posudzovaní toho, čo vnímame? Kto je Pravda môjho života a čo je pravda o mojom živote?

Dôležitú odpoveď nám ponúkol sv. Tomáš Akvinský, keď pravdu popísal ako „zhodu rozumu s vecou“. Ako človek celkom zaujatý myslením v pravde, pod rozum zahrňa celú svoju osobu aj s jej citmi. Učí nás, že je tu nevyhnutnosť svoje prežívanie pravdivosti vždy primerane spájať s faktami, ktoré pozorujeme naokolo. Táto podstatne správna informácia by však stále zostala prázdnu, ak by tu nebola Pravda, s ktorou je možné dôverne sa stretnúť a podľa nej žiť. Bola by prázdnu bez milosrdenstva Vzkrieseného Pána. Po ceste k plnosti v pravde sa vybral nie iba Tomáš Akvinský. Dávno pred ním po nej kráčať aj Tomáš apoštol. A s nimi i po nich mnoho ďalších...

Zmes prežívania rôznych pocitov a otázky o tom, kde je pravda, to teda bola, ale aj dnes je, realita učeníkov Ježiša Krista. Ako vtedy v nich, teraz sa v nás miešajú rôzne pocity. Zvlášť z nejednoznačnosti informácií, ktoré prijímame. A z toho, ako im porozumieť v pravde. Je v nás strach z toho, čo má prísť. Veď ako Ján v čítaní z jeho knihy Zjavenia padáme na zem ako mŕtvi, v očakávaní vyjavenia toho, „čo je, a čo sa má stať“ (por. Zjv 1,19). Možno obdivujeme ľudí niekedy presvedčivo odvážnych ako boli apoštoli vtedy, keď ohlasovali Zmŕtvychvstalého. Zároveň nám obavy a strach často nedovolia pripojiť sa k odvážnemu hlásaniu apoštolov (por. Sk 5,12-16). Prenasledovanie učeníkov židmi bolo realitou, o ktorej vedeli a cítili ju. A báli sa. Aj dnes sa môže taká realita stať ospravedlnením strachu pred iným národom, strachu z možného nepriateľského konania ľudí naokolo. Je v nás očakávanie a zároveň obava z toho, čo prichádza. Zo strachu dávame prednosť podozrievaniu. Nedôvera voči ľuďom i Bohu sa stáva dôvodom odmietania informácií aj od dôverných spoločníkov našej životnej cesty. Aj apoštolovi Tomášovi bolo ťažké na základe svedectva ostatných učeníkov uveriť a prijať pravdu, že je Ježiš živý. Učeník Ježišov však nepotláča svoj strach a neistotu tým, že má hneď vo všetkom jasno. Nie je to ten, čo ostáva vždy presvedčený o svojich informáciách a ich nepochybne správnom prežívaní. Takto neochvejnými sa stali ľudia, ktorí podvodne pripravili Ježišovo odsúdenie a nezaváhali ani tvárou v tvár jeho smrti. Učenikom je skôr apoštol Tomáš z evanjelia na nedeľu milosrdenstva (por. Jn 20,19-31), aj so všetkými jeho pochybnosťami. Neskrýva vnútornú nedôveru, ale vyjaví túžbu o pravde sa presvedčiť. On je tu s Ježišom hlavnou postavou. K vyznaniu viery smeruje cez vnútroný proces očistenia. Pred spoločenstvom čakajúcim Pána vystupuje najprv ako pochybujúci. Nevyhnutná je tak pre neho opora tých, ktorí ho milosrdne prijímajú. Nevylúčia ho. Čakajú, kým uverí z vnútorného presvedčenia. Podmienkou je však aj Tomášov postoj, v ktorom spoločenstvo viery neopúšťa. Je ochotný pravdu stretnúť, aj keď sa ukazuje byť iná, než ako ju teraz prežíva. Nevyhlási, že ju nemožno nájsť a teda ani prijať, ako to spravil Pilát, keď sa Pravda naliehavo osobne ukazovala jeho očiam. Tomáš s pochybujúcou odvahou vstupuje do

2. Velkonočná nedeľa alebo Nedeľa Božieho milosrdenstva

milosrdného prijatia komunity.

Ukazuje sa pravdivým tvrdenie cirkevných otcov, že jeho nedôvera bola pre našu vieru užitočnejšia ako viera ostatných apoštolov. Je v nej odvaha kráčať cestou milosrdného Božieho pôsobenia. V prostredí nedôvery a strachu nevieme byť k sebe pravdiví ani ľudsky, nie to ešte, aby sme sa navzájom delili o pochybnosti viery. Vďaka Tomášovmu postojovi sa posilnila viera ustráchaného spoločenstva učeníkov, ktorí sa skrývali za zatvorenými dverami. Odvaha jeho samého i spoločenstva vedú k dotyku Božej milosrdnej lásky. Učili sa v pravde prijímať jeho pochybovanie tak, ako on ustál ustráchanosť ich prvého svedectva. Dotýkali sa slabého miesta, rany v boku. My však slabosť popierame. S odôvodnením, že chceme pokoj, si zamlčujeme pravdu. Nechceme byť úprimní, ak neočakávame súhlas. Alebo pri nesúhlase ostatných nie sme ochotní sa do spoločenstva vrátiť. Tvrdíme, že sme milosrdní a zbytočne neznepokojujeme druhých pochybnosťami, ktoré nás trápia, ani ich neotravujeme pravdou, ktorú by neprijali. Alebo pre ich pochybnosti vylučujeme takých, ktorých prítomnosť by nás znepokojila.

Učeníci boli najprv presvedčení, že Ježiš je v hrobe. Predsa dostali šancu pravdivo spoznať, že žije. A to vtedy vtedy, keď sa navzájom delili o svoje pochybnosti i o následnú skúsenosť pravdivého stretnutia so živým Pánom. Nie iba Tomáš sa načialhol k rane, ktorú mal v boku Zmŕtvychvstalý. V tom geste je odvaha zdieľania slabostí a pochybností v spoločenstve. Nie iba rozum poznáva rany na tele spoločenstva veriacich, na bratoch a sestrách, ale dôvera sa ich aj dotýka. Aj preto už bol na Veľký piatok čas vhodný na to, aby ukrajinská a ruská žena niesli spolu kríž počas Krížovej cesty v rímskom Koloseu. Je to veľká bolesť, ktorá ešte nepominula. Ale aj túto ranu musíme pravdivo priznať. Toto pomáha vyjsť z postoja strachu a nedôverčivého podozrievania a v druhých ľuďoch objaviť spoločníkov na ceste. V tom milosrdnom kráčaní, kde prijímam slabosť a pochybnosť brata a naberám odvahu kráčať s ním, keď aj on cíti pochybnosť a slabosť moju. To je cesta prijímania milosrdenstva, na ktorú sa vydal apoštol Tomáš i všetci učeníci. Spoločenstvo takto veriacich je pripravené pravdivo spoznať a prijať milosrdenstvo. Ved' otvorilo priestor Milosrdnému Pánovi v milosrdne pochopených a prežívaných vzťahoch.

(Zamyslenie prevzaté zo stránky knazi.sk.)